

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є.
Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Економіки та публічного управління» (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

(підпис)

Тетяна ПАВЛЕНКО

(ім'я та прізвище)

«01» вересня 2023 р.

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ Соціальна економіка (назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Публічне управління та адміністрування
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 1.09.2023 року

Харків – 2023 р.

Розробник: доцент кафедри, к.е.н., доцент, Валентина КУПРІЯНОВА

(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри «Економіки та публічного управління» (№ 601)

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2023 р.

Завідувач кафедри,
д.економ. наук, професор
(науковий ступінь та вчене звання)

Даніїл Ревенко
(ім'я та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентського самоврядування від факультету № 6

(підпис)

Єлизавета ПРОКОФ`ЄВА
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Купріянова Валентина Сергіївна, к.е.н, доцент. З 2000 року викладає в університеті наступні дисципліни:

- економіка підприємства;
- економіка ІТ-проектів;
- економіка стартап-проектів;
- національна економіка;
- соціальна економіка;
- історія економіки та економічної думки;
- контроль у державних інституціях;
- публічно-приватне партнерство в аерокосмічній галузі.

Напрями наукових досліджень: економіко-теоретичні та соціально-економічні аспекти господарського механізму, державна підтримка розвитку вітчизняних високотехнологічних галузей.

2.

Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 5 семестр.

Обсяг дисципліни:

3,5 кредити ЄКТС (105 годин), у тому числі аудиторних – 32 годин, самостійної роботи здобувачів – 73 годин.

Форми здобуття освіти

Денна, заочна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – Вступ до фаху, Політична економія, Самоменеджмент, Історія економіки та економічної думки, Історія держави та права, Мікроекономіка, Державні послуги, Макроекономіка, Менеджмент, Економіко-математичні методи та моделі, Муніципальне управління, Національна економіка, Державне електронне урядування, Публічна служба, Державна влада та громадянське суспільство.

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – Публічне управління та адміністрування, Державне регулювання економіки та економічна політика, Регіональна

економіка, Публічне управління, Податки та фінансова політика, Політика європейської інтеграції, Регіональна економіка, Соціальна економіка, Інноваційна політика регіонального розвитку, Комунікації у державних інституціях, Контроль у державних інституціях, Методи прийняття управлінських рішень в публічному управлінні та адмініструванні, Стратегічне планування сталого розвитку регіону.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни «Соціальна економіка»: набуття студентами навичок аналізу закономірностей виникнення, становлення, формування та розвитку соціальної економіки, розуміння її загальних ознак та спільних рис, засвоєння її особливостей залежно від об'єктивних та суб'єктивних чинників.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Соціальна економіка» є: сприяти розумінню органічних зв'язків і залежностей економічних взаємин з політичними, соціокультурними, моральними, етичними, психологічними та іншими аспектами життєдіяльності людини; визначити пріоритет людини як особистості, що формується в складному, динамічному, суперечливому навколишньому середовищі (гуманізація, «олюднювання» економічних відносин).

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей:**

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

СК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

СК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

СК9. Здатність впроваджувати інноваційні технології.

СК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

СК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачем будуть досягнуті наступні **результати навчання:**

РН1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

РН7. Уміти організовувати та брати участь у волонтерських / культурно-освітніх / спортивних проектах, спрямованих на формування здорового образу життя / активної громадянської позиції

РН12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовний модуль 1. Концептуальні основи соціальної економіки.

Тема 1. Соціальна економіка як основа державного управління. Концептуальні основи соціальної економіки

Форма занять: лекція, практичне заняття самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*

- *Практичне заняття за темою 1*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Сутність поняття, суб'єкти, задачі, принципи соціальної економіки. Соціальні функції економіки, напрями соціалізації діяльності.

Власність як основоположна складова економічної системи. Концепція соціального ринкового господарства. Класифікація суспільного виробництва з погляду відносин експлуатації людини

Головні соціальні інститути – держава, ринок, сім'я. Держава як соціальний інститут. Функції держави як координуючого інституту соціальної політики (гаранта, регулятора, захисника, контролера тощо).

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 7 годин.

Інструменти соціальної політики

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 2. Моделі соціальної політики в різних економічних системах

Форма занять: лекція, практичне заняття самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години.*

- *Практичне заняття за темою 2*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Моделі соціальної політики в сучасному суспільстві: ліберальна, корпоративна, суспільна; "бісмаркова" і "беверіджська"; ліберальна, соціал-демократична, консервативна та католицька тощо. Досвід соціального забезпечення інших країн.

Соціально-класова структура суспільства, її елементи. Класифікація стратифікаційно-класових систем. Сучасні класові системи

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 7 годин.

Передумови соціалізації економіки в Україні; проблеми та суперечності вибору моделі соціальної політики в Україні.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 3. Нормативно-правове забезпечення соціальної політики. Державні соціальні стандарти. Проблема бідності

Форма занять: лекція, практичне заняття самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*

- *Практичне заняття за темою 3*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Соціальні нормативи як відправна точка формування соціальної економіки. Основні державні соціальні гарантії: мінімальний розмір заробітної плати; мінімальний розмір пенсії за віком; неоподатковуваний мінімум доходів громадян; розміри державної соціальної допомоги та інших соціальних виплат.

Нормативно-правова база визначення рівня доходу, що дає право на державну допомогу. Розмір державної допомоги.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 7 годин.

Прожитковий мінімум як основа визначення і реалізації мінімальних соціальних гарантій держави

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 4. Планування розвитку та фінансування соціальної сфери

Форма занять: лекція, практичне заняття самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*

- *Практичне заняття за темою 4*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Сутність та методи державного планування розвитку соціальної сфери.

Криза соціальної сфери та її характеристики.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 7 годин.

Стабільне фінансування соціальних галузей як пріоритет державної економіки

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 5. Система соціального захисту населення та його категорій

Форма занять: лекція, практичне заняття самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*

- *Практичне заняття за темою 5*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Сутність категорій "соціальний захист" як важливої складової соціальної економіки.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 7 годин.

Принципи, на яких будується система соціального захисту.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання контрольної-модульної роботи №1 в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2 Соціальна безпека.

Тема 6. Соціальний захист економічно активного населення

Форма занять: лекція, практичне заняття самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.*

- *Практичне заняття за темою 6*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Характеристика категорії "економічно активне населення" Основні напрями соціального захисту економічно активного населення. Державна політика на ринку праці. Соціальний захист у разі настання безробіття.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 7 годин.

Соціальний захист у разі настання нещасних випадків на виробництві.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 7. Форми захисту соціально незахищених верств населення

Форма занять: лекція, практичне заняття самотійна робота.

- Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.

- Практичне заняття за темою 7

- Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Соціально вразливі верстви населення, їх характеристика. Оцінка сучасного стану захищеності найбільш вразливих категорії населення в Україні. Форми та заходи соціального захисту вразливих верств населення. Державна молодіжна економіка. Державна допомога сім'ям з дітьми та її види. Сім'я з дітьми, малозабезпечена сім'я з дітьми, неблагополучна сім'я, сім'я соціального ризику. Неповні та багатодітні сім'ї. уток.

Обсяг самотійної роботи здобувачів: 7 годин.

Форми соціального захисту багатодітних матерів та неповних сімей.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 8. Державне пенсійне забезпечення та недержавні пенсійні фонди .

Форма занять: лекція, практичне заняття самотійна робота.

- Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.

- Практичне заняття за темою 8

- Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Пенсія як державна виплата. Пенсійне забезпечення в Україні і його сучасні проблеми. Пенсійний фонд України. Основні завдання Пенсійного фонду. Суб'єкти пенсійного забезпечення.

Види пенсій та їх характеристика (трудові та соціальні).

Обсяг самотійної роботи здобувачів: 8 годин.

Критерії призначення пенсій в Україні.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 9. Соціальний аспект демографічної політики

Форма занять: лекція, практичне заняття самотійна робота.

- Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.

- Практичне заняття за темою 9

- Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Поняття демографічної політики. Соціальна політика як інструмент впливу на демографічну політику.

Обсяг самотійної роботи здобувачів: 8 годин.

Основні демографічні показники України.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 10. Соціальна робота. Урегулювання соціально-трудова конфліктів. Роль соціального партнерства в їх вирішенні

Форма занять: лекція, практичне заняття самотійна робота.

- Обсяг аудиторного навантаження: 3 години.

- Практичне заняття за темою 10

- Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

Об'єкт і суб'єкт соціальної роботи, їх класифікація. Діяльність недержавних організацій у соціальній сфері України. Теорії соціальної роботи.

Поняття, принципи, завдання та функції соціального партнерства..

Обсяг самотійної роботи здобувачів: 8 години.

Роль соціального партнерства у вирішенні соціально-трудо­вих конфліктів. Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання контроль­но-модульної роботи №1 в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*
 - *Обсяг аудиторного навантаження: 2 години*
 - *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*
 - *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*
- Підготовка до модульного контролю.

5. Контрольна робота

Контрольна робота з дисципліни «Соціальна економіка» виконуються студентами самостійно при кон­сультуванні викладачем.

Теми для виконання контрольних робіт

1. Поняття соціальної економіки.
2. Загальнонаукові методи дослідження соціально орієнтованої ринкової економіки.
3. Класифікація нормативних документів, що регламентують соціальну роботу в Україні.
4. Основні положення Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії» № 2017 від 05.10.2000 р.
5. Розмір державних соціальних гарантій.
6. Принципи формування державних соціальних стандартів і нормативів.
7. Державні соціальні нормативи у сфері соціальних послуг.
8. Державні соціальні гарантії.
9. Фінансове забезпечення надання державних соціальних гарантій.
10. Поняття соціального захисту.
11. Структура системи соціального захисту.
12. Суб'єкти системи соціального захисту.
13. Соціальне страхування як елемент системи соціального захисту.
14. Напрями соціального захисту економічно активного населення.
15. Державна політика на ринку праці.
16. Соціальний захист у разі настання безробіття.
17. Соціальний захист при нещасних випадків на виробництві.
18. Поняття соціально незахищених верств населення.
19. Основні форми захисту соціально незахищених верств населення.
20. Розмір державної допомоги соціально незахищеним верстам населення.
21. Сутність пенсійної реформи в Україні.
22. Недержавні пенсійні фонди.
23. Вік виходу на пенсію для жінок і чоловіків.
24. Поняття демографічної політики.
25. Основні демографічні показники України.
26. Соціальна політика як інструмент впливу на демографічну політику.
27. Об'єкт і суб'єкт соціальної роботи, їх класифікація.
28. Діяльність недержавних організацій у соціальній сфері України.
29. Теорії соціальної роботи.

6. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), написання контрольної роботи

При викладанні навчальної дисципліни застосовуються такі методи навчання, як:

1. Репродуктивний.
2. Проблемного навчання.
3. Евристичний (частково-пошуковий).
4. Дослідницький.

Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів здійснюється через застосування таких форм навчання, як:

- проблемні лекції, лекції теоретичного моделювання;
- семінари-дискусії, семінари-практикуми, семінари - розгорнуті бесіди;
- презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань;
- моделюючі вправи, розв'язування творчих завдань;
- роботу в Інтернеті, бібліотеці;
- складання схем, таблиць, графіків тощо;
- консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується передовий досвід. Під час лекцій використовується друкований опорний конспект у якому виділені головні висновки з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає запитання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. Така система примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних результатів роботи з виконання індивідуальних завдань.

Тренінги, Рольові ігри (елементи) – форма активізації студентів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

7. Методи контролю

Проведення поточного контролю, письмового модульного контролю, фінальний контроль у вигляді іспита (усно).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (теми)	Сумарна кількість балів
Модуль 1			
Змістовний модуль I (Т1, Т2, Т3, Т4, Т5)			
Робота на лекціях та семінарських заняттях	0...2	Теми 1,2,3,4,5	0...10
Самостійна робота (відповідь на контрольні запитання або тематичне тестування)	0...2	Теми 1,2,3,4,5	0...10

Виконання контрольно-модульної роботи № I	0...25	1	0...25
Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль II (Т6, Т7, Т8, Т9, Т10)			
Робота на лекціях та семінарських заняттях	0...2	Теми 6,7,8,9,10	0...10
Самостійна робота (відповідь на контрольні запитання або тематичне тестування)	0...2	Теми 6,7,8,9,10	0...10
Виконання контрольно-модульної роботи № II	0...25	1	0...25
Модуль 2			
Виконання та захист контрольної роботи	0...10	1 к.р.	0...10
Усього за семестр			0...100

T1, T2, ..., T10 – теми змістових модулів

Семестровий контроль (іспит) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту. Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Під час складання семестрового іспиту здобувач має можливість отримати максимум 100 балів. Білет для іспиту складається з двох теоретичних питань, максимальна кількість балів за кожне питання 50 балів, що складає в сумі 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру з дисципліни політичної економії визначаються оцінками «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Оцінка **«Відмінно»** (A): 90 – 100 балів виставляється за таких умов:

- 1) творчий підхід до засвоєного матеріалу, повнота і правильність виконання завдання;
- 2) вміння застосовувати різні принципи й методи в конкретних ситуаціях;
- 3) глибокий аналіз фактів і подій, спроможність прогнозування результатів від прийнятих рішень;
- 4) чітке, послідовне викладення відповіді на папері;
- 5) вміння пов'язати теорію і практику.

Оцінка **«Добре»** (B): 75 – 89 балів виставляється за наступних умов:

- 1) мають місце деякі непринципові помилки несуттєвого характеру у викладі відповідей при повних знаннях програмного матеріалу;
- 2) переважання логічних підходів перед творчими у відповідях на питання;
- 3) вміння пов'язати теорію з практикою.

Оцінка **«Задовільно»** (D): 60 – 74 балів виставляється за наступних умов:

- 1) репродуктивний підхід до засвоювання та викладання матеріалу;

- 2) недостатня повнота викладання матеріалу;
- 3) нечітке викладання матеріалу на папері, порушення логічної послідовності при викладі матеріалу.

Оцінка «*Незадовільно*» (FX): 0 – 59 балів виставляється за наступних умов:

- 1) відсутність знань з більшої частини матеріалу, погане засвоєння принципів положень курсу;
- 2) наявність грубих, принципів помилок при виконанні отриманих завдань;
- 3) неграмотне і неправильне викладення відповідей на папері.

9. Політика навчального курсу та академічної доброчесності

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає (Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Лист МОН України № 1/9-650 від 23.10.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#n211>):

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

1. Соціальна економіка [Електронний ресурс]: дистанц. курс. –Режим доступу: <https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=5953>.
2. Електронний каталог науково-технічної бібліотеки Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського "ХАІ". – Режим доступу: <https://library.khai.edu/catalog>
3. Декларація МОП про основоположні принципи та права в сфері праці та механізм її реалізації [Електронний ресурс]. – Режим доступу http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/ilo_principles.shtml.
4. Конвенція МОП про сприяння зайнятості та захист від безробіття № 168 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/993_182.
5. Концепція розвитку професійної освіти і навчання в Україні (2010 – 2020 р.р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www-mon.gov.ua/images/proekt2010_2020.doc.
6. Про зайнятість населення Закон України станом на 11 серпня 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <http://zakon4.rada.gov.ua>.
8. Про оплату праці: Закон України № 108/95-ВР – [від 24.03.1995 р.]. [Електронний ресурс]. –Режим доступу <http://www.zakon4.rada.gov.ua>.
9. Про охорону праці Закон України № 2694-ХІІ – [від 14.10.1992 р.] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon1.rada.gov.ua>.
10. Про професійний розвиток працівників : Закон України № 4312-VI – [від 12.01.2012 р.] [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakon4.rada.gov.ua>.
11. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 02.09.2022).
12. Державна служба України з питань праці. URL: <https://dsp.gov.ua/> (дата звернення: 02.09.2022).

13. Державний центр зайнятості. URL: <https://www.dcz.gov.ua/> (дата звернення: 02.09.2020).
14. Законодавство України. URL: <https://www.rada.gov.ua/news/zak> (дата звернення: 02.09.2022).
15. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/> (дата звернення: 02.09.2022).
16. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/> (дата звернення: 02.09.2022).
17. Фонд соціального страхування. URL: <http://www.fssu.gov.ua/> (дата звернення: 02.09.2022).

11. Рекомендована література

Основна

1. Атаманюк Р. Ф., Атаманюк Е. А. Соціальна економіка: навчальний посібник. Львів: Новий Світ-2000, 2020. – 203 с.
2. Березіна С. Б. Соціальні ризики: теорія, методологія, захист. Київ: Компрінт, 2018. – 543 с.
3. Відтворювальна динаміка економічних систем: інститути та діяльність: монографія; за ред. А. А. Гриценка; НАН України, ДУ «Ін-т економіки та прогнозування НАН України». Київ: Інститут економіки та прогнозування НАН України, 2018. – 522 с.
4. Глобальний Договір ООН. URL: <http://www.globalcompact.org.ua>
5. Економічна ефективність vs соціальна справедливість: пріоритети розвитку України на етапі подолання кризи. НАН України, Секція суспільних і гуманітарних наук. Київ, 2019. – 350 с.
6. Звонар В. П. Соціальна відповідальність як соціо-економічний феномен: теорія та українські реалії. Ін-т демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України. Київ, 2018. – 288 с.
7. Лібанова Е. М. Бідність населення України: методологія, методика та практика аналізу. Нац. академія наук України, Ін-т демографії та соц. досліджень ім. М. В. Птухи. Умань: Видавець «Сочинський М.М.», 2020. – 456 с.
8. Оцінка якості життя в Україні на основі суб'єктивних показників добробуту: монографія. Warsaw. RS Global Sp. z O.O., 2020. – 361 с.
9. Соціальна економіка: навчальний посібник / Г. В. Назарова, С. Ю. Гончарова, Ю. В. Сотникова, Н. В. Аграмакова. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 275 с.
10. Черенько Л. М. Модель рівня життя в умовах соціально-економічної нестабільності: монографія. Київ: Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи НАН України, 2021. – 423 с.

Допоміжна

1. Гончарова С.Ю. Соціальна економіка: сутність, принципи, функції та основні орієнтири для України / С.Ю. Гончарова, А.Б. Гончаров, Н.В. Аграмакова // Бізнес Інформ. – 2018. – №3. – С. 21–26.
2. Шаповалова Т.М. Економічні основи соціального забезпечення: навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. – 128 с. Кулі-Іванченко К.К. Соціальне замовлення органів місцевого самоврядування в Україні: монографія. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. – 232 с.

Інформаційні ресурси

k601@khai.edu – Сайт кафедри

www.prezident.gov.ua – сайт Президента України

www.rada.gov.ua – сайт Верховної Ради України

www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України

www.ukrstat.gov.ua – сайт Держкомстату України

www.nbu.gov.ua – сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського